

Dar alanda kısa paslaşmalar: 50 m² içinde yaşama halleri

Mimari söylemin katmanları arasında salınırken birçok önermenin mekânsal büyüklük üzerine temellendiği ya da en azından büyüklüğe gönderme yaptığını fark edersiniz. Konut üzerine çokça çalıştığım, okuduğum, düşündüğüm şu günlerde, konutun bu değer- boyut tartışmalarının bir nebze de olsa dışına çıkabilen türlerden biri olduğunu fark ediyorum. Bunun üzerine eğildiğimde ise konutun kişisel deneyime, aidiyete ve kimlik oluşturmaya imkân veren yapısını farklılaşmayı yaratan başat neden olarak görüyorum. 50 hadi bilemediniz 55 metre kare, bir oda bir salon deyim yerindeyse kutu gibi bir evde yaşıyorum ve hayatımda aynı mekânda en fazla ne kadar süre geçirdiğimi soruyorum kendime. Eğer 19 yaşımın yazını saymazsak¹, bu süre en fazla dört gün ile sınırlı. Bir mekânda dört gün geçirilmesi hiç de zor değil. Hatta hızlı akan, bol trafikli, kaotik İstanbul günlerinde iyi bile gelir biraz durmak, biraz dinginleşmek.. Belki de bu yüzden evlere kapandığımız ilk günlerde hepimiz biraz rahatladık. Ancak evde kalma süresi arttıkça başlardaki mekân ile aranızdaki tatlı uyum, bazı çekişmelere bırakmaya başlar yerini. Uzun zamandır damlayan o musluğu fark edersiniz mesela. Ya da tencerelerin mutfak dolabına sığmaması sizi rahatsız etmeye başlar. Hem ne zaman bu kadar çok tencereniz oldu ki? Rengi mi solmuş perdelerin? Ya da kediniz (213) bu kadar tüy döküyor muydu? Mekânda daha fazla vakit geçirdikçe onu ve içerisindekileri biricik kılan artı/eksi tüm nitelikleri keşfetmeye başlıyorsunuz. Mayıs ayında, üçlü koltuk saat tam 16.32'de tamamen güneş altında kalıyor ve havalar ısındıkça ancak sabah ve akşam saatlerinde konforlu bir şekilde kullanılabilir. 30x30 ölçülerinde bir rafa en fazla 12 kitap sığabiliyor, 12 raf ise ancak kitaplarınıza yetiyor. Nesnelere mekân ile ilişkisi kadar sizlerin onları düzenleyişinizden de ev içerisindeki serüveniniz okunabilir hale geliyor. Köşedeki sarı kutunun üstünde 'Otostopçunun Galaksi Rehberi' 'Ten ve Taş' ile yan yana konulmuş. Son yaptığınız suluboya, fotoğraf albümlerinin üstünde kurumayı bekliyor. Fotoğraf albümleri de ortada çünkü özledikçe eski anlara tutunuyor insan. Ortadaki sehpa çıktıları alınmış, denemeler yapılmış, kritik verilmiş öğrenci projeleri ile dolu... Bu süreçte evin 'iç olan'ları: nesnelere ve öznelere dışında bir de 'dış olan'la ilişkisini keşfetmeye başlıyorsunuz. Böylece evin yalnızca içerisindekilere değil; bir de artık yaşama açılan pencerene ve sokak yaşantınıza dair de duyarlılığınız artıyor. Siz uzaktan eğitim modülleri içerisinde tasarım anlatmaya, sesinizi öğrencilerinize duyurmaya, mimarlık konuşmaya çalışır; tam da konutu erken dönem öğrenciler ile yeniden çözümlenmeye çalışırken... Evin önündeki defne ağacı tekrar büyümeye başlamıştır. Yan apartmandaki adını henüz öğrenemediğiniz amca günde iki kez sokaktaki kedileri besliyordur. Komşu kilisenin çanına, kafenin köpeği her seferinde aksatmadan eşlik ediyordur. Martılar nedendir bilinmez en çok sabah 4'te ötmeyi seviyordur. Kargalar ise kedilerden yemek çalmakta ustalaşmıştır. Karşı komşu en çok Zeki Müren seviyordur ve bazen hafifçe eşlik etmekten kendini alıkoyamıyordur...

İşte 'ev' ile 'konut'u ayıran temelde budur. Eviniz, yaşamınız aslında canlı - cansız birçok unsurun parçası. Onlarca kez öğrencilere söylediğim bu cümleyi sanırım ilk kez bu kadar benimseyerek kuruyorum. İster benimki gibi 50 m² olsun ister 200 m²... Onu öznel, özgün ve biricik kılan ne boyutları ne renkleri ne de yeri, bizim onunla bütünleşen yaşamımız. Umuyorum ki herkesin evlerinde kaldığı şu günlerde bulunduğumuz 'ev'ler size huzur ve mutluluk getiriyordur.

Sevgiyle ve sağlıklı...

Ömür Kararmaz

Mayıs 2020 / İstanbul

¹ Yaz ortasında 19 yaşında yeni ameliyattan çıkmış ve Adana'nın aşırı sıcaklarının dikişlerime iyi gelmeyeceği uyarısı ile 'ev' i yaşam alanı haline getirmiştik. Bu ilk evde kalma maceramın üzerinden on yıldan fazla geçmiş, inanılır gibi değil ☺